

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput I. Virtutis Pœnitentiæ notio, & divisio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

CAPUT I.

Virtutis Pœnitentiæ notio, & divisio.

Pœnitentia, prout hic sumitur, animi est dolor ob admissum scelus Dei causa conceptus, qui non raro exterius se prodit, certosque ad vindictæ actus pœnitentem impellit. Interna proin ac externa distingui pœnitentia potest, non quasi duæ ab invicem divisæ forent species; sed quia adunatæ unam constituunt virtutem, quæ ad justitiam reducitur, quia honorem peccato sublatum, Deo quodammodo iterum restituit. Hinc non modo in veteri, sed & nova lege illam lapsis Deus præcepit, prout textus, a Tridentino Concilio adducti, clare ostendunt.

Statim ac peccatum hominem inquinavit, Virtutis Pœnitentiæ exercitium incæpit, nec nisi viribus gratiæ peragi umquam potuit. Unde Jeremias ait: *Converte me & convertar; quia tu Domine Deus meus. Postquam enim convertisti me, egi pœnitentiam* (Cap. 31.). Si quis dixerit (ait Tridentinum Sess. 6, can. 3.), sine præveniente Spiritus sancti inspiratione, atque ejus adjutorio hominem credere, sperare, diligere, aut pœnitere posse sicut oportet, anathema sit.

Ex his, quæ modo attulimus, non solum Pœnitentiæ ac divinæ gratiæ intelligitur necessitas, sed & gradus cernuntur, quibus perfectam ad Pœnitentiam peccator pertingit. Homo enim

divina gratia illustratus. 1. Suum agnoscit peccatum. Tum 2. divinæ Justitiæ timore, adhuc servili, concutitur. 3. Misericordiæ consideratione concipit spem in Deum. 4. Hæc cum totius bonitatis originem diligere incipit. 5. Ex hoc amore prodit vehemens dolor de peccatis, propositum de futuris, simulque propensa satisfaciendi voluntas. Cumque hoc timor hominis aversum fiat a creaturis, ac conversum ad Creatorem, non potest Deus se non convertere ad hominem, juxta illud: *Convertamini ad me . . . Et ego convertar ad vos* (Zach. 1. 3). Sequitur gratiæ infusio, hominis justificatio, nova illius in Dei Filium adoptio, qua melius, ac dignius respectu creaturæ cogitari non potest. Hæc, a nobis dicta, homines jam baptizati conversionem concernunt; alios delictum conversionem Tridentinum Concilium alio in loco; videlicet Sessione 6. Cap. 1. *Justificatione* pulcherrime ita explicat: *Discedunt autem ad ipsam justitiam, dum excipiuntur divina gratia, Et adjuti fidem ex auditu recipientes libere moventur in Deum, credentes esse, quæ divinitus revelata Et promissa sunt, atque illud imprimis a Deo justificari inveniunt gratiam ejus, per redemptionem, quæ est in Christo Jesu, Et dum peccatores se esse intelligunt a divinæ Justitiæ timore, quo utiliter convertuntur, ad considerandam Dei misericordiam se convertendo, in spem eriguntur, fidentes, Deum sibi propitium fore, illumque tamquam fontem justitiæ diligere incipiunt; ac propensa moventur adversus peccata per odium aliquod*

detestationem, hoc est per eam pœnitentiam quam ante Baptismum agi oportet. Denique dum proponunt suscipere Baptismum, inchoare novam vitam, & servare divina mandata &c. Studio prolixum non nihil Concilii textum adduximus; partim ut quorundam Casuistarum, qui quovis dolore videntur contenti esse, confundatur doctrina; partim ut genuina veræ Pœnitentiæ intellescat genesis, atque virtutum, quæ Pœnitentiam circumstant, comitatus conspiciatur. Salutarem hanc doctrinam suis parochianis sæpius suggerere Parochi debent, eosque instruere, qua ratione ad Patrem luminum confugere, Pœnitentiæ gratiam petere, ac gradatim ad veram Pœnitentiam oporteat pervenire.

Ut virtuti Pœnitentiæ fideles assuefiant, multum omnino interest; eis quippe in circumstantiis peccator multoties de vita periclitatur, ubi nullus, qui Pœnitentiæ Sacramentum ministraret, Sacerdos adest: unde si virtutis pœnitentiæ exercitium non calleat, jam nullum quo salutem consequatur, pro ipso supererit remedium. Veræ Pœnitentiæ ideam, ac perfecti doloris actum postea trademus (a).

CAPUT

(a) Hic duæ sequentes, quas summa Sedes protrivit, notandæ sunt propositiones: *Per contritionem, etiam cum caritate perfecta, & cum vero voto percipiendi Sacramentum non remittitur crimen extra casum necessitatis aut martyrii sine actuali susceptione Sacramenti.* Est 71ma. inter Bajanæ a S. Pio V. & Gregorio XIII. damnatas. Item: *Homo debet agere tota vita pœnitentiam pro pecca-*